

Фінансова автономія дошкільного закладу: самостійність чи самотність?

Перспектива самостійно розпоряджатися бюджетними коштами у керівників дошкільних навчальних закладів викликає суперечливі почуття. Адже, з одного боку, фінансова автономія передбачає своєрідну свободу дій, а з другого — надзвичайно високий рівень відповідальності, що для багатьох фахівців є доволі обтяжливим. Про переваги й недоліки фінансової самостійності розповідає Валентина Давидченко, завідувач кіровоградського дошкільного навчального закладу № 73, голова місцевого осередку Асоціації працівників дошкільної освіти у Кіровоградській області.

— Пані Валентино, нині освітяни активно обговорюють питання фінансової самостійності дошкільних навчальних закладів. Чи могли б Ви коротко окреслити основні переваги й недоліки фінансової автономності, опираючись на досвід діяльності очолюваного Вами закладу?

Валентина Давидченко: Фінансова самостійність дошкільного навчального закладу, як свідчить досвід, має як переваги, так і недоліки. Головною перевагою вважаю підвищення відповідальності адміністрації дошкільного навчального закладу за використання бюджетних коштів. Це, зокрема, спонукає дотримуватися встановлених лімітів споживання енергоносіїв.

Фінансова самостійність дає можливість обирати постачальників продуктів, а також виконавців робіт поточного ремонту за нижчими цінами. Позитивним, гадаю, є і те, що при залученні додаткових коштів усі операції проводять за безготівковими розрахунками під контролем органів місцевого самоврядування, що забезпечує «прозорість» усіх фінансових справ закладу.

Щодо недоліків фінансової самостійності, передусім зазначу, що формульний розрахунок кошторису не враховує особливостей роботи груп компенсуючого типу. Так, попри зменшену наповнюваність таких груп, не передбачено високі видатки на їх утримання. За відсутності лімітів в органах державного казначейства кошти спеціального фонду по КЕКВ 2230 «Продукти харчування» не є захищеними видатками і часто затримуються, а це негативно позначається на відносинах з постачальниками. Виникають також труднощі з працівниками бухгалтерської служби — через низьку заробітну плату складно знайти і «втримати» кваліфікованих фахівців.

— До яких труднощів насамперед мають бути готові керівники дошкільних навчальних закладів, «стаючи на шлях» самостійного розпорядження бюджетними коштами?

В. Д.: Передусім керівники мають знати бюджетне законодавство. Уміти розраховувати проекти кошторису і річного плану закупівель. Досконало аналізувати і зіставляти

надходження з видатками. Прогнозувати перспективи і визначати пріоритети розвитку дошкільного навчального закладу.

— Як гадаєте, додаткові освітні послуги — це джерело фінансових надходжень чи насамперед додаткові клопоти для керівника?

В. Д.: Додаткові освітні послуги — це насамперед створення оптимальних умов для розвитку різнобічних здібностей вихованців, задоволення їхніх потреб та інтересів. Це шлях виконання варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти. Це додаткове джерело фінансових надходжень для зміцнення матеріальної бази дошкільного закладу. А для керівника це — відповідальність за добір якісних кадрів, контроль за результативністю наданих послуг.

— Що надихає, додає сил?

В. Д.: Люблю життя, люблю людей. Надихає команда творчих, здібних, неординарних особистостей. Захоплююся досягненнями наших вихованців. Батьки цінують роботу нашого колективу. А це є неабияким стимулом не зупинятися на досягнутому, постійно вдосконалюватися.

— Ви любите читати? Якій літературі віддаєте перевагу?

В. Д.: Люблю книжки, які гартують дух, розширюють свідомість, уселяють віру у власні сили. Я є палкою прихильницею гуманної педагогіки, зокрема праць грузинського педагога і психолога Шалви Амонашвілі. Серед улюблених авторів також — Річард Бах, Пауло Коельо, Валерій Синельников, Сільвія Браун, Володимир Мегре, Сергій Коновалов, Ліна Костенко, Ірина Самаріна.

— Що найбільше імпонує Вам у системі дошкільної освіти України? А що, на Ваш погляд, варто було б змінити?

В. Д.: Імпонує надана педагогам можливість обирати освітні програми для роботи з дітьми. А ще — спрямованість освітньої діяльності на компетентнісний підхід, практика залучення дошкільників до спільної з дорослими проектною діяльності.

Валентина ДАВИДЧЕНКО — завідувач дошкільного навчального закладу № 73, м. Кіровоград, голова місцевого осередку ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти» у Кіровоградській області

Щодо змін, то, гадаю, слід урешті-решт чітко визначити місце дітей сьомого року життя: дитячий садок чи початкова школа. І відповідно до цього узгодити питання наступності дошкільної і початкової освіти. Також вважаю за доцільне зменшити обсяг програмового навантаження на дітей дошкільного віку, давши малечі змогу сповна насолодитися дитинством. Ну і звісно, як і всій педагогічній спільноті, мені хочеться, аби підвищилася престижність праці педагогів-«дошкільників».

— Як подарувати дітям щасливе дитинство?

В. Д.: Найбільше щастя полягає у тому, щоб кожна дитина мала щасливу сім'ю, у якій вона відчувала б любов, доброту і захищеність. Щасливе дитинство — це невід'ємне право дитини.

Щоб подарувати дітям щасливе дитинство, потрібний стабільний духовний зв'язок дитини і значущого для неї дорослого. Переконана, що виховна місія педагога полягає у тому, аби роки перебування в дитячому садку були для дітей сповнені радіщами відкриття і пізнання.

— За що любите свою професію?

В. Д.: Для мене дитячий садок — це ідеальне місце для зустрічі, спілкування і взаєморозуміння людей різних поколінь: від 2-х до 82-х років. Він дає нам, дорослим, шанс разом з дітьми розвиватися і самовдосконалюватися.